

عنوان مقاله:

بررسی شناخت نفس و کارکردهای آن از دیدگاه امام خمینی (ره) (مطالعه ای کیفی مبتنی بر نظریه داده بنیاد)

محل انتشار:

فصلنامه علمی پژوهشی متین (امام خمینی و انقلاب اسلامی)، دوره 26، شماره 103 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسنده:

ناهید زینی حسنوند - استادیار، گروه علوم اجتماعی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه حضرت آیت الله العظمی بروجردی (ره)، بروجرد، ایران، (نویسنده مسئول)

خلاصه مقاله:

شناخت نفس و چگونگی کارکرد آن همواره مورد توجه متفکران علوم انسانی به خصوص رشته های حکمی و فلسفی بوده است. تحلیل کیفی شناخت نفس و کارکردهای آن از نظر امام خمینی مبتنی بر نظریه داده بنیاد پژوهش حاضر را شکل داده است. جامعه آماری شامل کلیه منابع اعم از کتاب ها، سخنرانی ها، مตون و نامه های امام بوده است. نمونه آماری موردمطالعه ۶۲ متن و پاراگراف از منابع مرتبط با شناخت نفس از دیدگاه امام است که به شیوه هدفمند انتخاب شدند. داده ها از طریق تحلیل متن و در قالب مدل مفهومی شامل: شرایط علی؛ عوامل محوری؛ راهبردها؛ بستر حاکم؛ عوامل مداخله گر، تسهیل گرها و بازدارنده ها (موقع) و درجهایت پیامدها (نتایج شناخت نفس) ارائه شد. پاقته ها نشان داد سیک نزدگ منطبق بر پیام وحی و برنامه فطرت، رجوع از علم حصولی به علم حضوری و تزکیه نفس منجر به شناخت نفس خواهد شد. در اثر اتصال رابطه بین معرفت نفس و معرفت پروردگار، استعدادهای بالقوه در فطرت انسان به فعلیت خواهند رسید؛ ولذا نفس ناطقه احراز و تمام قوای نفس از جمله وهم و غضب و شهوت تسلیم عقل سلیم و انبیا شده و به جنود رحمانی تبدیل خواهند شد و درنهایت مقام خلیفه‌الله‌ی و سعادت ابدی حاصل خواهد شد.

کلمات کلیدی:

امام خمینی، شناخت نفس، علم حصولی، علم حضوری، نظریه داده بنیاد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2057273>

